

KLEINE UITGAVE

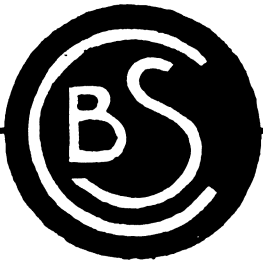
POPULAIRE ☐

MANDOLINE – SCHOOL ☐

VOOR ZELFONDERRICHT EN TEN
DIENSTE VAN HET ONDERWIJS door

JOH. B. KOK ☐

BAND II

COR B. SMIT'S MUZIEKHANDEL, AMSTERDAM

KLEINE UITGAVE

POPULAIRE ☐

MANDOLINE—SCHOOL ☐

VOOR ZELFONDERRICHT EN TEN
DIENSTE VAN HET ONDERWIJS door

JOH. B. KOK ☐

BAND II

COR B.SMIT'S MUZIEKHANDEL, AMSTERDAM

Staccato en tremolo afwisselend.

In de praktijk treft men slechts zelden composities aan, die geheel staccato of geheel tremolo worden uitgevoerd. Meestal komen deze twee speelwijzen afwisselend voor. Bij de volgende oefeningen moet men er vooral voor zorgen, dat de getremoleerde noten het juiste aantal slagen krijgen. Daar, bij staccato, de hand langzaam bewogen wordt en bij tremolo vlug, is men licht geneigd, na een staccato-noot een getremoleerde, langzaam te beginnen en geleidelijk het tremolo te versnellen tot op de juiste snelheid. Dit is verkeerd. Het tremolo moet direct in de juiste snelheid worden ingezet.

wordt gespeeld:

Oefeningen. 10 × herhalen.

tellen: 1 e 2 e 3 e 4 e 1 e 2 e 3 e 4 e 1 e 2 e 3 e 4 e

1 e 2 e 3 e enz.

tellen: 1 e 2 e 1 e 2 e

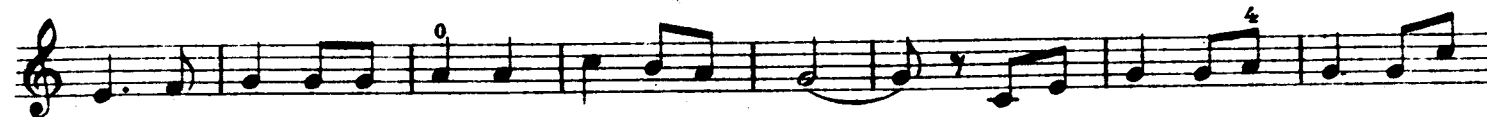
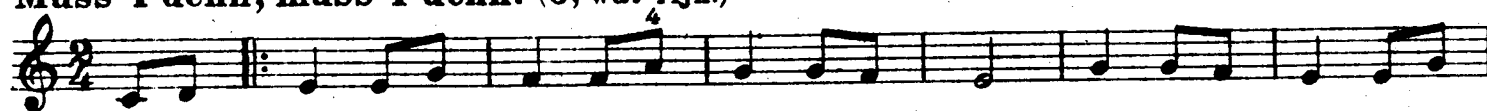
„Sannie Brandt.” †)

tellen: 2 - e 1 - e 2 - e 1 - e 2 - e enz.

Muss I denn, muss I denn. (O, wat fijn.) †)

†) De achtste noten staccato; alle andere noten tremolo!

++) Bij herhaling (als men dit gedeelte voor den tweeden keer speelt) slaat men de 2 maten onder 1. over en gaat direct over op 2.

Staccato oefeningen. neer- en opslag (Λ ▢ en V ▢)

tellen: 1 e 2 e 3 e 4 e

tellen: 1 e 2 e 3 e 4 e

(iedere oefening 10-20 maal herhalen.)

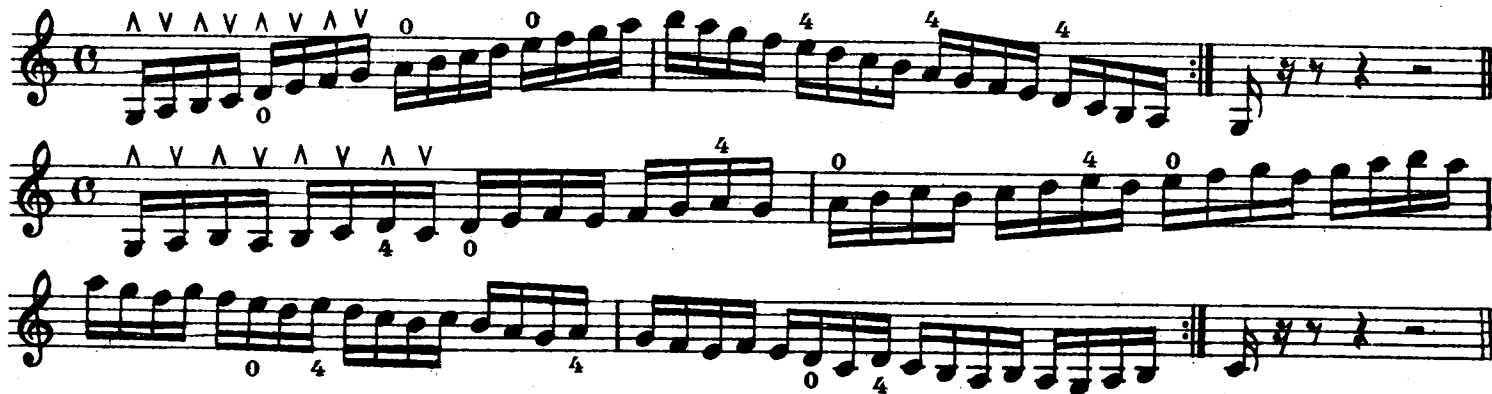
De vingers zoo lang mogelijk op de snaren laten staan.

tellen: 1 e 2 e

tellen: 1 e 2 e

Deze laatste oefeningen (telkens op één snaar) dienen om in het staccato (neer- en opslag) vaardigheid te verkrijgen, maar zijn ook uitstekend geschikt, om de vingers van de linkerhand flink los en lenig te maken. Het verdient daarom aanbeveling, deze oefeningen zoolang achter elkaar te spelen, tot dat men moe in de vingers wordt. Men beginne niet te snel, en gaat geleidelijk vlugger. Hierbij moeten de vingers als hamertjes op de snaren vallen. Door aan deze oefeningen de noodige aandacht en tijd te besteden, verkrijgt men een goede techniek, die vooral bij het uitvoeren van vlugge passages uitstekend te pas komt. Men lette echter wel op, dat het opzetten van de vingers en het aanslaan van het plectrum niet ongelijk gaat. Zelfs in het vlugste tempo, moet iedere noot toch duidelijk worden gehoord.

Staccato afwisselend π en πV

tellen 1 e 2 e 1 e 2 e enz.

$\wedge \vee \wedge \vee \wedge \wedge \wedge \vee \wedge \vee \wedge \wedge$

0

0

4

4

4

tellen 1 e 2 e

Λ Λ V Λ Λ V

Λ Λ V Λ 0 Λ V

4 4 0 0 4 4

4 4

Staccato en tremolo afwisselend:

Jagerkoor uit „Der Freischütz“ von Weber.

Vivace.

The musical score consists of five staves of music in 2/4 time, marked *Vivace*. The notation includes various staccato and tremolo patterns, indicated by 'trem.' and 'stacc.' markings, as well as accents (^) and slurs. The first staff begins with a double bar line and repeat signs. The second staff includes first and second endings, marked '1.' and '2.'. The third staff features a measure with a '4' above it, indicating a four-measure rest or a specific rhythmic value. The fourth and fifth staves continue the melodic and rhythmic patterns, with the fifth staff ending with a double bar line and repeat signs.

Nu het tremolo en het staccato in hunne meest voorkomende vormen behandeld zijn, zal men allicht de vraag stellen:

Wanneer moet getremoleerd en wanneer staccato gespeeld worden?

Daar dit grootendeels afhankelijk is van het tempo en genre van de muziek, is dat niet in bindende regels vast te leggen. In het algemeen geldt echter wel het volgende:

Getremoleerd worden: heele- en halve noten. Meestal ook kwarten, in langzaam tempo ook wel de achtsten. Kwarten en achtsten worden in den regel door een boog verbonden om aan te geven dat ze getremoleerd moeten worden. Men tremoleert dus.

Staccato-neerslag speelt men kwarten, indien dit is aangegeven door punten of verticale streepjes boven of onder de noten. Achtsten worden staccato uitgevoerd, wanneer ze niet door een boog verbonden worden, en natuurlijk ook, als er streepjes of punten boven staan. Zestienden worden steeds staccato gespeeld en bij langzaam tempo (zeer langzaam) uitsluitend neer-slag.

Staccato-afwisselend neer-en opslag. Deze speelwijze wordt toegepast op achtsten in vlug tempo, en in het algemeen bij zestienden, twee-en-dertigsten enz.

Zooals gezegd, geldt dit alles slechts zeer in het algemeen, en komen er in de practijk dikwijls uitzonderingen voor. In dit boekje zal dan ook steeds worden aangegeven, hoe de uitvoering moet zijn.

Thans zijn de eerste beginselen van het mandolinespel behandeld en is het zeer raadzaam, alles nog eens flink na te zien alvorens verder te gaan. Op de volgende bladzijden zullen we deze beginselen in de practijk leeren toepassen.

Toonladders.

Trapsgewijze opvolging van tonen, noemt men *toonladder*, *toonschaal*, of *gamma*. De plaatsen welke de tonen op de ladder innemen heeten *toontrappen*. De ruimten tusschen de toontrappen worden *intervallen* genoemd; deze bedragen: tusschen den eersten en tweeden-, tweeden en derden-, vierden en vijften-, vijften en zesden-, zesden en zevenden trap een *geheelen toon*; tusschen den derden en vierden- en tusschen den zevenden en achtsten trap een *halven toon*. (Op de *mandoline* wordt tusschen de geheele tonen een afdeeling overgeslagen, terwijl de halve tonen direct naast elkaar liggen.

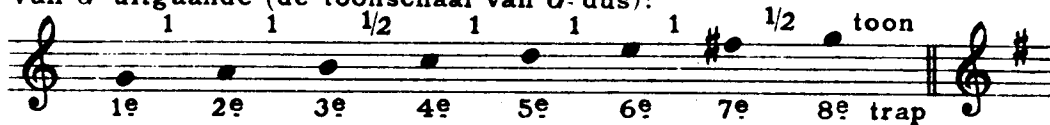
Toonladder van *C* (ookwel normaal toonladder genaamd, daar alle toonschalen hiervan afgeleid worden):

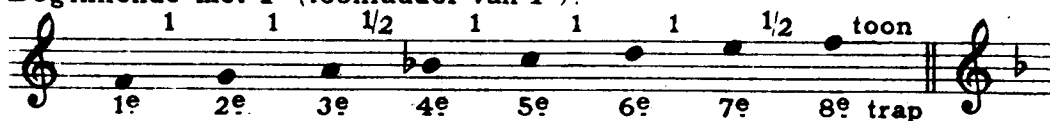
De toon die op den eersten trap staat (m.a.w. waarop de toonschaal is gebouwd), heet *grondtoon* of *tonica*. Aan dezen toon ontleent de toonladder haar naam. (Bijv. toonschaal van *C*, van *G* van *D* enz.)

Een toonladder kan met elke noot beginnen mits de volgorde der geheele- en halve tonen, de zelfde blijft als bij de normaal toonschaal.

Van *G* uitgaande (de toonschaal van *G*- dus):

Beginnende met *F* (toonladder van *F*):

In de toonladder van *G*, moet dus *steeds F* verhoogd, in die van *F*, de *B* *steeds* verlaagd worden, waarom men de betreffende verhogings- of verlagingsteekens vooraan den balk plaatst.

De op bovenvermelde wijze samengestelde toonladders, heeten *majeur*- of dur toonsoorten, ter onderscheiding van *mineur*- of moll toonsoorten, die op andere wijze zijn samen-gesteld. Het is dus niet voldoende wanneer men zegt: toonschaal van *C* of van *E*, doch men moet er steeds aan toevoegen: majeur of mineur. (Toonschaal van *D* majeur, toonladder van *A* mineur enz.)

Toonladder van *A* mineur:

Zooals uit dit voorbeeld blijkt, zijn mineurtoonladders geheel anders, dan majeur. Deze laatste blijven bij op- en afwaartsche volgorde volkomen gelijk, terwijl bij mineur toonsoorten, de intervallen bij opgaande volgorde anders zijn, dan bij neergaande. De verhoogingsteekens voor den 6^{en} en 7^{en} trap worden niet vooraan den balk geplaatst, daar zij bij neergaande richting vervallen.

Iedere majeure toonschaal heeft een verwante mineurtoonladder. Deze zijn kenbaar aan de zelfde voor-teekening, d. w. z. het zelfde aantal kruisen of mollen aan den sleutel.

De meest voorkomende toonsoorten zijn:

Toonschaal van C majeur.

The musical score for the C major scale exercise consists of four staves. The first staff shows the ascending scale with fingerings 0, 4, 0, 4, 0, 4, 0, 4. The second staff shows the descending scale with fingerings 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4. The third staff shows the ascending scale with fingerings 0, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4. The fourth staff shows the descending scale with fingerings 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4. The score includes various musical notations such as treble clef, 4/4 time signature, and dynamic markings.

*) Om deze C te grijpen wordt de vierde vinger uitgerekt. De hand mag echter niet opschuiven.

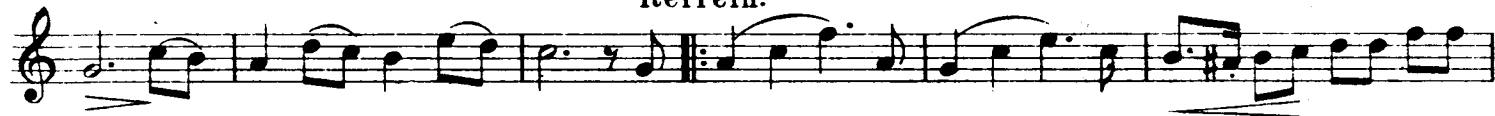
**) Om deze accorden te spelen, plaatst men eerst de vingers op de snaren en strijkt dan vlug het plectrum over de snaren, zoodat de drie tonen bijna gelijktijdig worden gehoord.

Aloha-oe. Queen Liliuokalani.

Andante.

Refrein.

Alleen de zestienden staccato.

Voga-voga. P. Labriola.

Tempo di Valse.

Toonschaal van A mineur.

Donauwellen.

Tempo di Valse.

Musical score for "Donauwellen" in 3/4 time, Tempo di Valse. The score consists of six staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a dynamic marking of *p*. It contains a wavy line symbol above a note, followed by a repeat sign and a wavy line symbol above another note. The second staff continues the melody with a first ending bracket and a second ending bracket, both leading to a trill marked with a *V*. The third staff features a series of eighth notes with accents (^) and a trill marked with a *V*. The fourth staff continues with eighth notes, accents, and a trill marked with a *V*, ending with a dynamic marking of *f* and *p*. The fifth staff has a first ending bracket and a second ending bracket, both leading to a trill marked with a *V*. The sixth staff continues the melody with eighth notes, accents, and a trill marked with a *V*.

+) ~ duidt aan, dat deze noot getremoleerd moet worden.

1. 1. 1. 1. 2.

accelerando

f

(crescendo) beteekent: sterker worden, toenemen.
 (decrescendo) beduidt: zwakker worden, afnemen.

Toonschaal van G majeur.

f *f*

l'Addio a Napoli. F. Cottrau.

Andantino.

mf p f pp mf f pp sf

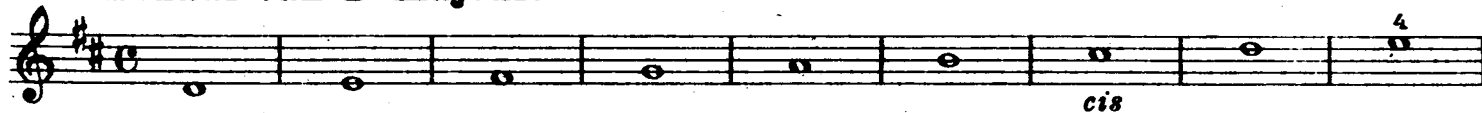
+*) De tweede stip vermeerdert de waarde wederom met de helft van de eerste; ♭.. is dus gelijk aan ♭. ♭. ♭.

Toonschaal van E mineur.

Toonschaal van D majeur.

Horch, was kommt von draussen 'rein. (Sprookjesland.)

Opgewekt.

Toonschaal van B mineur.

Toonschaal van A majeur.

Lore.

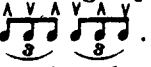
Marschtempo.

De 6/8 maat wordt in marsch-tempo zoo snel geteld, dat er op elke pas drie tellen komen; gemakshalve telt men dan in tweeën en wel 1 voor groep 1-2-3, en 2 voor de groep 4-5-6.

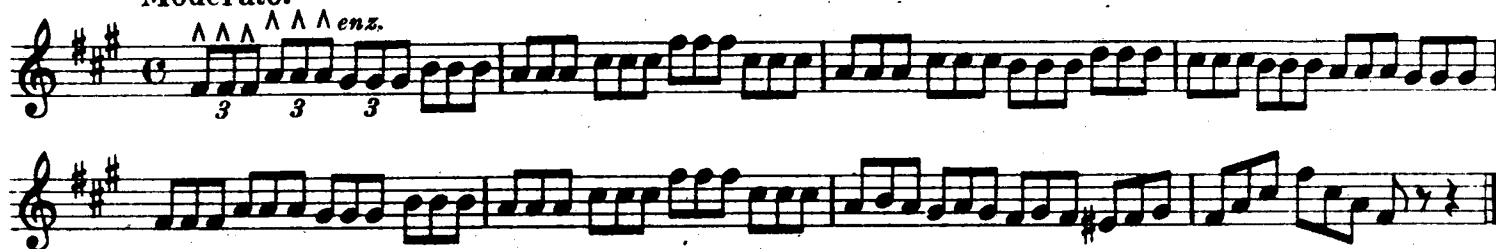
Toonschaal van Fis mineur.

Triolen kunnen op drie verschillende manieren Staccato worden uitgevoerd. In matig tempo verkrijgt iedere noot een neerslag: . Bij sneller tempo wordt gespeeld: , terwijl bij zeer snel tempo, neer- en opslag elkaar regelmatig afwisselen: .

De eerste noot van iedere triool wordt iets sterker gespeeld, dan de andere twee. Dit is om het rythme goed te doen uitkomen.

Moderato.

Allegro.

Toonschaal van E-majeur.

Toonschaal van F-majeur.

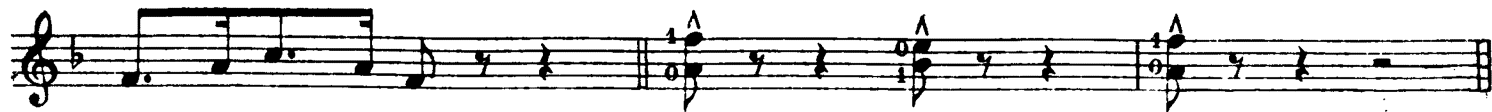
The musical score for "The Rose Tree" is presented in two systems. The first system consists of a single staff with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a common time signature (C). The melody is written in a simple, folk-like style, featuring a series of eighth and quarter notes. The lyrics "The Rose Tree" are written below the staff, with "The" and "Tree" aligned under the first and last notes of the first phrase, and "Rose" aligned under the first note of the second phrase. The second system consists of two staves. The top staff continues the melody from the first system, with a repeat sign at the end. The bottom staff is a guitar accompaniment, written in a 2/4 time signature. It features a series of chords and single notes, with a capo indicated by a 'C' symbol above the staff. The lyrics "The Rose Tree" are repeated below the guitar staff, with "The" and "Tree" aligned under the first and last notes of the first phrase, and "Rose" aligned under the first note of the second phrase.

♩ In langzaam en matig tempo wordt van dit figuur meestal de eerste noot getremoleerd en de tweede met neerslag gespeeld: ♩ = . Bij vlugger tempo tremoleert men de eerste noot eveneens doch speelt dan de tweede met opslag. Vereischt het karakter der muziek zulks, dan worden evenals in snel tempo, beide noten staccato gespeeld: .

Eerst Moderato.*)

daarna Allegro.

daarna Allegro.

*) Deze oefening eerst langzaam (♩) daarna vlugger (♩) beiden 10 a 20 maal herhalen.

Tempo di Mazurka.

Fine.

D. C. al Fine.

D. C. (da Capo) al Fine beteekent: van het begin af tot aan het woord „*Fine*“ herhalen.

Toonschaal van D-mineur.

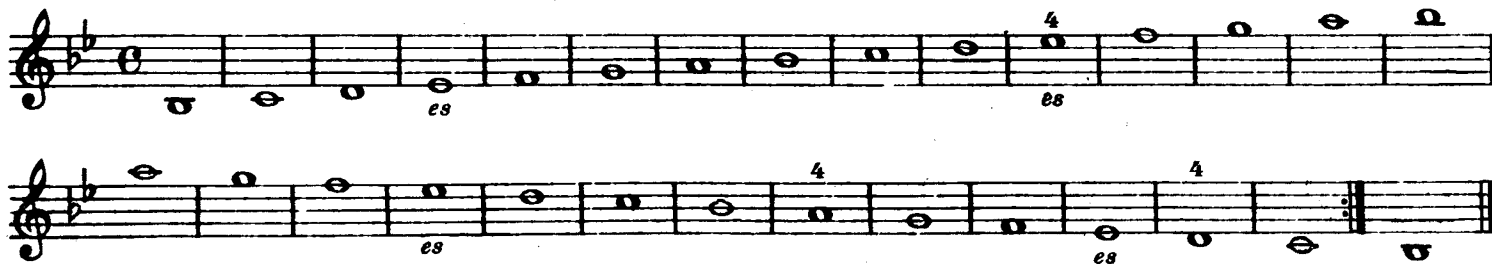

Medelyden. (Pity.)

Allegretto.

Muziek van N.R. Bakalainikow

D majeur.*Toonschaal van Bes-majeur.*

Voorslagen. Er zijn lange en korte voorslagen. In de hedendaagsche muziek zijn de laatste het meest in gebruik. Zij bestaan uit kleine nootjes, voor de andere noten geplaatst en hebben geen afzonderlijke waarde (worden dus niet bij de maatverdeeling meegerekend).

Enkele voorslagen:

Dubbele voorslagen:

Voorslagen worden zeer kort uitgevoerd en wel onmiddellijk voor de noot waarvoor zij staan. *Enkele* voorslagen verkrijgen een plectrums slag in *tegenovergestelde richting* aan die van de noot waarvoor zij staan; *dubbele* voorslagen beginnen in de *zelfde richting* als de volgende noot.

Moderato.

Toonschaal van G mineur.

Toonschaal van Es majeur.

Alie Brand.

Toonschaal van As majeur.

Alphabetische lijst der meest voorkomende muzikale uitdrukkingen

<i>Accelerando (accel.)</i>	versnellend (toenemend in snelheid)
<i>Adagio</i>	matig langzaam
<i>Ad libitum (ad lib.)</i>	naar goedvinden, naar believe
<i>Agitato</i>	bewogen onrustig
<i>Allegretto</i>	licht, opgeruimd. Niet zoo snel als Allegro

<i>Allegro (Allo)</i>	levendig, snel vroolijk
<i>Allegro furioso</i>	hartstochtelijk
<i>Allegro giusto</i>	het juiste snelle tempo
<i>Allegro ma non troppo</i>	niet te snel
<i>Allegro moderato</i>	matig snel
<i>Andante (And^{te})</i>	gelijkmatig voortgaande. Iets langzamer dan allegretto

<i>Andantino (And^{ino})</i>	Eigenlijk „klein andante“. Iets sneller dan Andante
--	--

<i>Animato</i>	beziel
<i>Appassionato</i>	met hartstocht
<i>A tempo</i>	in de vroeger aangegeven tijdmaat
<i>Brillante</i>	schitterend
<i>Brio (con)</i>	vuur, levendigheid (net)
<i>Cantabile</i>	zangerig
<i>con Fuoco</i>	met vuur
<i>con Moto</i>	met gemoedsbeweging
<i>con Spirito</i>	met geest
<i>Crescendo (cresc.)</i>	toenemend in kracht
<i>Decrescendo (decresc.)</i>	afnemend in kracht
<i>Deciso</i>	beslist
<i>Diminuendo (dim.)</i>	afnemend, zwakker wordend
<i>Dolce</i>	liefelijk, zacht, zoet
<i>Energico</i>	bealst, krachtig
<i>Espressione con</i>	uitdrukking met
<i>Forte (F)</i>	sterk
<i>Fortissimo (FF)</i>	zeer sterk
<i>Giocoso</i>	schertsand, lustig
<i>Grave</i>	ernstig, zwaar
<i>Grasioso</i>	bevallig

<i>Largo</i>	breed, langzaam tempo
<i>Larghetto</i>	langzaam, iets sneller dan largo
<i>Legato</i>	gebonden
<i>Leggiero</i>	licht, ongedwongen
<i>Lento</i>	langzaam
<i>Lo stesso tempo</i>	het zelfde tempo (als vroeger)
<i>Maestoso</i>	verheven, machtig
<i>Marcato</i>	gemarkeerd, goed doen uitkomen
<i>Marciale</i>	in marschmaat
<i>Meno</i>	minder
<i>Mezzo forte (mf)</i>	matig sterk
<i>Moderato (Mod^{to})</i>	gematigd
<i>Molto</i>	zeer, veel
<i>Morendo</i>	wegstervend
<i>Mosso, più mosso, meno mosso</i>	bewogen, meer bewogen, minder bewogen

<i>Non troppo</i>	niet te veel
<i>Piano (p)</i>	zacht
<i>Pianissimo (pp)</i>	zeer zacht
<i>Più, più mosso</i>	meer, meer bewogen
<i>Plus vite</i>	vlugger
<i>Presto</i>	snel, haastig
<i>Rallentando (rall)</i>	terughoudend, steeds langzamer
<i>Rinforzato (rfz)</i>	versterkt
<i>Risolto</i>	beslist
<i>Ritardando, ritenuto (rit.)</i>	terughoudend, vertragend
<i>Scherzando</i>	scherisend
<i>Sempre</i>	steeds
<i>Sforzato (sfz)</i>	plotseling zeer sterk
<i>Smorzando</i>	wegstervend, uitdoovend
<i>Sostenuto</i>	gehouden, uitgehouden
<i>Staccato (stacc)</i>	afgestooten
<i>Stringendo (string)</i>	haastend, spoedend
<i>Tenuto</i>	gehouden, terughoudend
<i>Vivace</i>	levendig
<i>Vivo</i>	levendig, vlug.